

Võru erilised inimesed liiguvad inimväärsema elu suunas

Inno Tähismaa

KOGUKONNATEENUS >

Alates möödunud nädala lõpust on Võrus avatud MTÜ Toetuskeskus Meiela ööpäevaringne kogukonnateenus ja juba aasta otsa tegutseb Võrus töökeskus. See tähendab, et kooli lõpetanud täiskasvanud intellektipuudega noored ei pea enam koos vanematega kodus istuma, vaid neil on võimalus saada võimetekohast rakendust ja elada oma elu.

Kogukonnateenus tähendab, et Võru linnavalitsuse abiga on linnale kuuluva raamatukogu maja (Jüri tänaval) esimesel korrusel endistes Eloni teenindusruumides sisustatud ühiselamu tüüpi 190 m² suurune kodu kokku kaheksale inimesele. Praegu on seal endale kodu leidnud Pille, Indrek, Oliver ja Kalmer ning juurde saab võtta veel neli inimest. Praegu seal elavad noored on vanuses 25–35 eluaastat ning pärit nii Võru linnast kui ka Antslast, Haanjast ja Savernast, nad on varem valdavalt lõpetanud Võru Järve kooli ning Vana-Antsla kutsekooli ja elanud seni vanemate juures kodus.

Kogukonnateenus loomiseks andis Võru linn rendile

ruumid. MTÜga Meiela ühinenud lapsevanemad puhastasid ise ruumid, ehitasid mõned vaheseinad, hankisid ise sisustuse ning viisid ruumid vastavusse tervisekaitse- ja päästeameti nõuetega.

Noortega tegeleb keskus viis tegevusjuhendajat, keda jagatakse kahasse Võru Järve kooliga ja kelle kulud katatab riigiasutus sotsiaalkindlustusamet. Neljal päeval nädalas käivad noored töö Võru kesklinnas Lembitu tänaval aasta aega tagasi avatud töökeskuses, reedene päev on eri arendustegevuste päralt.

„Noortele on iseloomulik elada täiskasvanuna oma vanematest eraldi,“ põhjendas kogukonnateenus loomist MTÜ Meiela juhatuse esimees Tatiana Panichkina, „nad on koolist kaasa saanud omandatud oskused, et võimalikult vähese abiga elus toime tulla. Üks on aga kindel, et intellektipuudega noor jääb alati abi vajama. Õpitud oskuste säilitamiseks on oluline, et kooli lõpetamisest järgmisele teenusele üleminekuga ei venitata, sest muidu need oskused lihtsalt kaovad, ununevad.“

Noorte omaette elamist soovivad Panichkina väitel lapsevanemad, kes saavad nii

MTÜ Meiela töökeskuses Võru linnas Lembitu tänaval on end pildistamiseks laua ümber sättinud (vasakult) Mikk, Tatiana, Oliver, Mati, Kaire, Sylva, Kalmer ja Heiki. Tatiana on MTÜ Meiela juhatuse esimees ja Sylva töökeskuse juhendaja.

Foto: INNO TÄHISMAA

puhenduda oma õpitud erialale. Kui noored on kodus, siis kas üks vanematest või mõlemad vanemad tööle käia ei saa ja nad peavad ära elama riigi abirahast. Olgu lisatud, et sügava puudega lapse hooldusraha koos invaliiduspensioniga on Võru linnas kokku 300 eurot kuus. Selle rahaga peab terve pere hakkama saama.

Võru linnas Lembitu tn 2

endistes videolaenutuse ruumides asuv töökeskus tegutseb möödunud aasta algusest ja seal on tegevad kümnekond noort. Näiteks praegu käib juhendaja Sylva käe all hoogne munadepühade kingituste valmistamine, milleks on nii kaardid kui ka roosikujulised kaminasse tule süütamise komplektid. Materjalina kasutatakse vanu munakarne...

ti ja küünlaid. Lisaks kootakse kangastelgedel vaipu, maalatakse pilte ja tehakse savist tassialuseid. Lõnga saamiseks harutatakse lahti vanu kampsuneid. Töökeskuses tehtud asju on müüdnud näiteks laatadel ja jõulude ajal Kagukeskuses.

Noored on väga huvitatud suhtlemisest ja kutsuvad kõiki inimesi Võru linnas keskusest

võimalusel ostma kingitusi lähedastele ja sõpradele. Näiteks Heiki ja Kaire rääkisid, et neile meeldib väga suhelda vanemate inimestega. Noori on abistamas Henri, kes töötab Meiela juures aasta otsa vabatahtliku asendusteenus korras, kuna ei soovinud sõjaväkke minna.

Töökeskus on praegu noortele ainus võimalus ennast teostada, sest ettevõtted pole Võrumaal reeglina erivajadustega inimeste värbamisest huvitatud. Noored on kõik lõpetanud Vana-Antsla kutsekooli kodumajanduse eriala ja võimalised töötama lihtsamatel töödel, näiteks haljastuses või akende pesemises. Heiki ütles, et ta võiks vabalt töötada mõnes ettevõttes abilisena, kui selline võimalus avaneks.

Meiela põhikirjajärgne eesmärk on seista intellektipuudega inimeste huvide eest, luues neile teiste ühiskonnaliikmetega võrdsed võimalused ning arendades ja toetades nende igapäevast toimetulekut, sealhulgas kogukonnas elamist. Aastaid on Meilas pakutud rehabilitatsiooniteenust, aga vajadus kogukonnas elamise, ööpäevaringse erihoolde ja töötamise toetamise teenuse järele on olnud